

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Lišt slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NEMAJ VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (Izvenredni odob,
sedež in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 208 — Štev. 208

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 23, 1941 — ČETRTEK, 23. OKTOBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

SNEG VSTAVLJA NEMCE

SNEG JE ZAMETAL MOSKVO.—NEMŠKA MEHANIZIRANA ARMADA VSTAVLJENA NA CELI FRONTI.—NEMCI UVAŽAJO ČETE IN VOJNO ORODJE ZA RUSKO FRONTO S LETALI

Nemško poročilo s fronte naznanja, da nemško mehanizirano armado zelo ovira sneg, ki je zapadel po celi severni fronti. Nevtralna poročila pravijo, da sila velike nemške ofenzive pojema. London se vsled zapadlega snega vdaja upanju, da bodo Rusi zdržali vse vdarec nemške vojske. Prihod hude ruske zime naznanja sneg, ki ga prinašajo silni vetrovi s sibirskih step z naglico nemškega "blica". Ti vetrovi pa ne nehajo tako hitro ter prinese toliko snega, da zemljo pokrije zelo debelo ter slednjič zmurne in se ne otaja do pomladi. Veliki zameti in kupi snega pomenijo močno utrjeno črto pred Moskvo, ki bo v stanju zdržati tudi dolgo obleganje. Znano pa je, da dosedaj Nemcev ni moglo vstaviti niti blato, niti sneg in gotovo bodo tudi v Rusiji navzlic debelemu snegu vzpirljali napade. Izgleda, kot more Nemce vstaviti samo velika daljava za dovažanje vojnih potrebščin, ali pa močnejša vojaška sila, kateri nemška sila ne bi bila kos.

Poročilo, ki prihaja iz Berna v Švici, naznanja, da Rusi trdno držijo pred Moskvo. Pogosto tudi izvedejo kak protinapad. Rusi pa priznavajo,

da so na južni fronti izpraznili Taganrog. V bojih za to mesto je padlo 35.000 Nemcev. Nemci so na tem kraju imeli veliko premoč v moštvu in tanzih, vsled česar so se morali Rusi umakniti.

Okoli Moskve zadnjih 24 ur ni bilo nobene važne izpremembe. Ruski poročevalci je po radio naznanili, da so pri Vijazni obkoljeni in "uničeni" ruski oddelki prebili nemški obroč ter se združili z rusko armado pri Možaisku. Navzlic tritedenskih vročih bojov so bili Rusi dobro oboroženi, kar pomeni, da so dobivali orožje po zraku.

Nemci so bili popolnoma presenečeni, ko so za svojim hrbotom zdržali tudi dolgo obleganje. Vnel se je vroč boj, v katerem je na obeh straneh padlo mnogo vojakov.

Poročilo iz Kuibiševa, zadnje sovjetske prestolice, pravi, da Nemec za rusko črto s palja dovažajo vojake, lahke tanke in oklopne avtomobile ter tudi topove.

Radio v Moskvi je naznanil, da sta predsednik Mihail Kalinin in Josip Stalin ostala v Moskvi, vladni uradi pa so se preselili v Kuibišev ob Volgi.

40 tovarn počiva

Zaradi stavke v plinarni je moralo 15 tisoč delavcev odložiti orodje. — V isti okolici stavka 20 tisoč premogarjev, ker so se zavlekla pogajanja glede delavske pogodbe.

V plinarni Sloss-Sheffield Steel and Iron Company v Birmingham, Alabama, je zastavkalo osemsto delavcev. Stavka je povzročila zastoj v 40 tovarnah, ki izdelujejo vojni material ter imajo zaposlenih 15 tisoč delavcev.

V isti okolici je zastavkalo tudi dvajset tisoč premogarjev, in zdi se, da bodo morala zapreti nadaljna podjetja svoja vrata, če se podjetniki in United Mine Workers že vsaj v dveh tednih ne bodo sporazumeli.

Premogarji so zastavkali v protest proti zavlačevanju pogajanj glede sklenitve nove delavske pogodbe.

Delavci v plinarni, ki so odložili v ponedeljek orodje, pripadajo kemičnemu oddelku United Mine Workers. Zahtevajo "closed shop", kompanija pa noče o tem ničesar slišati.

Neki zastopnik industrije, ki so vsled pomanjkanja plina nehale obratovati, je rekel: — Obrambni program v Birminghamu počiva. Izvzete so le nekatere velike jeklarne, ki producirajo svoj lastni plin.

Za privatna stanovanja, hotele in restavracije je še vedno nekaj plina, ki pa zelo slabo gori, ker mu manjka pritiska.

Governor Dixon je pisal predsedniku Rooseveltu, da je vsega tega kriva zvezna vlada, ker pri narodnem obrambnem programu vpoštevata skoro izključno le industrijo, dočim pušča delavce v nemar.

S stavko so zapretili tudi premogarji v takoinovanih "captive" majnah, to je majnah, ki so last raznih jeklarskih družb. Stari spor je bil uravnan v začetku septembra, toda tokrat sklenjena pogodba poteče v soboto popoldne. United Mine Workers zahtevajo unijski šop.

Maršal Timošenko odstavljen

"Pravda" prinaša iz Kuibiševa poročilo, da je bil poveljnik na osrednji fronti maršal Simeon Timošenko odstavljen in da je bil na njegovo mesto imenovan general G. K. Žukov. — Katero drugo mesto je bilo maršalu Timošenku določeno, "Pravda" ne pove.

Moskva bo porušena z minami

Londonški list "Daily Express" poroča iz Ankare, da so v Moskvi podminirani vsi mostovi in vse ulice in bodo mine zažgane, kadar bodo pričeli Nemci prihajati v mesto.

Narod se mora odločiti!

Po zatrdilu notranjega tajnika Ickesa je napočil čas odločitve. — Edinole od Hitlerjevega poraza je odvisen pravičen mir. — Okrcal je Američa First Committee.

Zagovarjajoč preklic nevtralnostne postavbe, je rekel v Chicago notranji tajnik Ickes: — Najboljša jamščina pravičnega miru je v popolnem porazu Hitlerja. Združene države se morajo zdaj odločiti in pojasniti svoje stališče.

— Dolgo smo si prizadevali odgoditi čas odločitve, češ, da nam ne preti nobena neposredna nevarnost. Vprašam vas, ali kdo, ki zna brati in misliti, še dvomi o preteči nevarnosti?

— Marsikaj smo obljubili, toda obljube nismo pravočasno izpolnili. Če se takoj ne odločimo, bo izgubil arzenal demokracije svojo veljavo.

Ickes je kritiziral delavstvo in industrijo, češ, da ovirata napore, čijih namen je pomagati državam, borečim se proti Nemčiji.

— Nekateri industrijalci mislijo samo na profite, ki jih delajo zdaj in jih upajo delati po vojni. Baš vsledega nočejo razviti vseh svojih produktivnih zmoglosti. Zaradi pomanjkanja jekla je bila zadržana gradnja ladij in oljevodov. Zaradi pomanjkanja aluminija, so letala, ki bi morala biti že zdavnaj na fronti, še vedno v načrtih.

— Krivi so pa tudi stavkajoči delavci. Največ, da bi zastrajkali zaradi višjih plač bi morali reči delodajalcem: — Če boste vi znižali svoje dobičke, bomo tudi mi delali za zmanjšano plačo.

To bi bil sijajen vzgled požrtvovalnosti. Glede nevtralnostne postavbe je rekel, da je nespametna in da bi nikdar ne smela biti uveljavljena.

— Nevtralnostno postavbo je treba preklicati, da nam bo mogoče oborožiti naše trgovske ladje, ki bodo imele pod zaščito našega brodogojstva dostop v vsako pristanišče in bodo preskrbovale s potrebščinami vsa-

"INFLACIJI SE JE TREBA IZOGNITI!"

To je mnenje poljedelskega tajnika Wickarda, ki istočasno zatrjuje, da cene poljskih pridelkov nikakor niso previsoke.

Poljedelski tajnik Wickard je rekel: — Kakor tekem svetovne vojne, preti tudi zdaj narodu nevarnost usodne inflacije. Eno glavnih sredstev za preprečenje te nevarnosti je uveljavljanje najvišjih cen. Tretje, da so farmski pridelki, predragi, nikakor ne drži.

Pred posebnim zborničnim odborom je Wickard predlagal, takojšen sprejem vladne predloge glede kontrole nad cenami. Vladi naj bo dovoljeno od časa do časa gotove surovine podražiti ali poceniti.

Dodatna predloga glede kontrole nad delavskimi plačami se Wickardu ne zdi umestna ter bi bil po njegovem mnenju tak načrt naravnost neizvedljiv.

Kakor večinoma vsi drugi člani administracije, je tudi

Wickard uverjen, da bi samo kontrola nad cenami nikakor ne preprečila inflacije. Najuspešnejše sredstvo je vsekakor povečanje produkcije. Baš zaradi tega bo ameriška farmska produkcija prihodnje leto večja kot je bila kdajkoli prej v zgodovini dežele. Preovsem se bo povečala proizvodnja mesa, mleka in jajc.

Poljedelski tajnik je opozarjal javnost na dejstvo, da je po razsulu inflacijske zgradbe, ki je bila posledica svetovne vojne, nastala finančna katastrofa, ki je uničila v deželi enajst tisoč bank.

Slične katastrofe bi ameriški narod nikakor ne mogel več preživeti.

Wickard uverjen, da bi samo kontrola nad cenami nikakor ne preprečila inflacije. Najuspešnejše sredstvo je vsekakor povečanje produkcije. Baš zaradi tega bo ameriška farmska produkcija prihodnje leto večja kot je bila kdajkoli prej v zgodovini dežele. Preovsem se bo povečala proizvodnja mesa, mleka in jajc.

V Italiji ni več srebrnega denarja

Edini srebrni denar, ki je še krožil po Italiji, so bili noveci po pet lir, ki so po velikosti in vrednosti slični ameriški kvodru. Zdjaj je finančno ministertvo vzelo iz prometa tudi te srebrnike.

Koor ima še kaj srebrnega denarja, ga mora takoj zamenjati za bankovce. Ljudje, pri katerih bodo našli po gotovem času srebrni denar, bodo podvrženi težkim kaznim.

Bakrenih, niklastih in zlatih novcev v Italiji že dolgo ni več. Ves baker in nikelj je bil porabljen v vojne namene.

Bakra ne bo mogoče dobiti

Kdor bo gradil ali popravil hišo po 1. novembru, ne bo mogel dobiti bakrenih cevi, bakrenih žlebov in druge bakrene opreme, ki je bolj trpežna in uporabna kakor pločevina, železo ali jeklo.

To je ena začinjih in najostrejših vladnih odredbo.

Na razpolago bo le baker, ki je potreben za napeljavo električnega toka.

Wickard uverjen, da bi samo kontrola nad cenami nikakor ne preprečila inflacije. Najuspešnejše sredstvo je vsekakor povečanje produkcije. Baš zaradi tega bo ameriška farmska produkcija prihodnje leto večja kot je bila kdajkoli prej v zgodovini dežele. Preovsem se bo povečala proizvodnja mesa, mleka in jajc.

Poljedelski tajnik je opozarjal javnost na dejstvo, da je po razsulu inflacijske zgradbe, ki je bila posledica svetovne vojne, nastala finančna katastrofa, ki je uničila v deželi enajst tisoč bank.

Slične katastrofe bi ameriški narod nikakor ne mogel več preživeti.

JUGOSLOVANSKA VSTAJA — VOJNA

Vstaja v Jugoslaviji je dosegla tako velik obseg, da se more govoriti o pravi novi balkanski vojni. Četniki imajo v svojih rokah 5 letališč in se neprestano bore z Nemci in Italijani.

etniška armada z vsakim dnem narašča in nastal je nov težaven problem, kako zalagati četnike z vojaškimi potrebščinami. Četniki še vedno nosijo jugoslovansko vojaško uniformo ter so del jugoslovanske armade, ki se nikdar ni podala.

Četnikom poveljuje polkovnik Dragan Mihajlović, njih duševni vodja pa je pesnik Dragiša Vasić, ki je po poklicu ovetnik in je bil pred vojno vodja intelektualnih krogov v Beogradu.

Prejšnji teden so črnogorski četniki vstrelili 7 članov črnogorskega narodnega sveta, ki so ga postavile laške oblasti. Zadnje dni je bilo ubitih med 1000 Italijanov. V povračilo za o pa so Italijani obstreljevali delmatinsko obrežje ter bombardirali več mest in vasi. Več sto ljudi je bilo ubitih.

Srbski list "Novo Vreme" poroča, da so oblasti pustile vstreliti 200 židov in komunistov v povračilo za napad na dva nemška vojaka 17. oktobra v Beogradu.

Dosti več potnikov

Iz poročil, ki so jih poslale ameriške transportacije s k e družbe meddržavni trgovinski komisiji, je razvidno, da se je leta 1940 vozilo z busi 27 odstotkov več oseb kot pa leta 1939.

Franco povišal davke

Iz Madrida poročajo, da je španski diktator Franco povišal davke na trgovske dobičke. Že prej je bil precej visok zdaj pa znaša celih osemdeset odstotkov.

Franco pravi, da morajo k povojni obnovi dežele prispevati vsi sloji španskega prebivalstva, ne pa samo revnejše plasti naroda.

Španski očitajo, da še vedno pošilja v Nemčijo precejšnje množine živil in drugih potrebščin.

Angleško delavstvo priporoča ofenzivo

Angleškemu ministrske mu predsedniku Winstonu Churchillju je predložila delegacija, zastopajoča delavce v devetih velikih tovarnah, spomenico, v kateri je rečeno med drugim: — Mi bomo z vsemi svojimi silami podpirali najstrožje odredbe za razviti angleške fronte na zapadu.

Spomenico očita angleški vladi, da noče izbrati prilik, ki jih ji nudi vojna v Rusiji ter zahteva takojšnjo resignacijo ministra za zrakoplovno produkcijo, Moore-Brabazona, ter angleškega poslanika v Washingtonu, Halifaxu.

Konferenca o ruski pomoči

Harriman in Hopkins sta se tri ure posvetovala s predsednikom Rooseveltom. — Zvezna zakladnica je kupila za 30 milijonov dolarjev ruskega zlata, da bo Rusiji omogočena nabava vojnega materiala.

V ponedeljek sta bila pri predsedniku F. Rooseveltu v Hyde Parku, N. Y., cele tri ure Hopkins in W. Averell Harriman, načelnik ameriške misije, ki se je nedavno vrnila iz Moskve.

S predsednikom sta razpravljala o pomoči, ki je je Rusija tako nujno potrebna.

Harriman je rekel časnikarjem: — Predsedniku sem povedal, da se na Rusijo popolnoma zanesem. Jutri ga bom zopet obiskal in sicer v Washingtonu. Upam, da vam bom mogel potem kaj več pojasniti.

Na vprašanje, če je prinesel Rooseveltu kakšno Stalinovo pismo, ni hotel Harriman odgovoriti.

Kolikor se ve, da je izročil Stalinu Rooseveltovo pismo, v katerem je slednji obljubil vsa-

ameriško pomoč rdeči armadi v njenem boju proti nacijski Nemčiji.

Ob svojem povratku v Washingtonu je Roosevelt poklical k sebi podpredsednika Wallacea, speakerja Rayburna ter voditelja večine v senatu in poslanski zbornici.

Zvezni zakladničar Morgenthau je izjavil, da je kupila zvezna zakladnica za trideset milijonov dolarjev ruskega zlata, da bo mogoče Rusiji v gotovini plačati vojne nakupe. Pred dvema mesecema je bilo kupljeno za deset milijonov dolarjev ruskega zlata.

Tudi glede živil, posebno pa pšenice, se bo morala Rusija obrniti na Združene države, ker je izgubila precejšen del rodovitne Ukrajine.

Suhači napredujejo

Pri lokalnih volitvah se je 13 pennsylvanskih občin izreklo za prohibicijo. V sedmih občinah bo prepovedana samo prodaja žganja, v šestih pa ne bo dovoljeno prodajati nobenih alkoholnih pijač.

V Pennsylvaniji je bilo že dozdaj devetnajst občin, ki niso dovoljevale prodaje piva, vina in žganja.

Potrojena proizvodnja gazolina

Vsled vedno naraščajočih zahtev ameriške armade in mornarice bo najbrž treba potrojiti proizvodnjo aeroplanskega gazolina. Kot znano, navaden gazolin ni primeren za aeroplanske motorje, pač pa mora biti močnejši in čistejši. V ta namen bo treba zgraditi več novih čistilnic.

Bomba vrgla kopalno banjo na cesto

Arndell James Kennedy, tajnik Angleškega muzeja v Londonu, jamči za resničnost naslednjega dogodka:

— Tekom zračnega napada na London je udarila bomba v stanovanjsko hišo. Zračni pritisk je bil tako silen, da je dvignil kopalno banjo iz kopalnice in jo vrgel sredi ceste. V banji je sedela mlada ženska, kakršno je Bog ustvaril. Grozno je bila preplašena sicer si ji pa ni nič zgodilo.

OBRAMBNI NAČRTI POVZROČAJO NEZAPOSLENOSTI. — Voditelji CIO očitajo delodajalcem, da nočejo do skrajnosti izrabiti svojih produktivskih zmoglosti.

V Washingtonu so se zbrali voditelji najvplivnejših CIO unij, da na priporočilo predsednika Philpa Murraya doženejo oziroma pojasnijo vzroke naraščajoče nezaposlenosti.

Delavski voditelji zvrčajo vodo na delodajalce, češ, da njihovo poslovanje ni smotreno ter da ne izrabljajo do skrajnosti svojih produktivskih zmoglosti.

Natančno tozadevno poročilo bo predloženo CIO konvenciji, ki se bo začela dne 17. novembra v Detroitu, Mich.

Ker se Philip Murray ni mogel udeležiti sestanka, je poslal delavskim voditeljem ob-

10 odstotno zvišanje pokojnin veteranov

Demokratski kongresnik iz Washingtona Smith je pozval kongres, naj z ozirom na vedno naraščajoče življenske stroške poveča vojnim veteranom pokojnino za deset odstotkov.

Pokojnina 925 tisoč veteranov in svojeve v boju padlih vojakov, znaša \$37.50 mesečno.

Nobenih svečanosti v Beli hiši

Mrs. Franklin D. Roosevelt je rekla, da ne bo prihodnjo zimo v Beli hiši nobenih svečanosti. — Časi so pretesni, — je dostavila, — in predsednik je preveč zaposlen.

Jeklo za licenčne plošče

Ker potrebuje vojna industrija čedalje več jekla, bodo glede privatne porabe uveljavljene še strožje odredbe.

Za licenčne avtomobilske plošče je treba v 48 ameriških državah na leto 80 tisoč ton jekla. Oblasti razmišljajo, kako bi se dalo pri tem prihraniti. Nekateri predlagajo, naj bi imel avtomobil le po eno licenčno ploščo, drugi pa spet pravijo, naj bi bil licenčne plošče veljavne za več let.

Vlada si še ni nav jasnem, kaj na ukrene, toda ukrenila bo nedvomno nekaj radikalnega.

širno pismo, v katerem izraža bojazan, da se bo pozno jeseni in pozimi nezaposlenost še povečala in da bo imelo nezaposlene na vesti nepravilno izvajanje narodnega obrambnega programa.

Kot odpomoč priporoča Murray posplošenje odda je vojnih kontraktov, da jih bodo deležni tudi manjši podjetniki in industrijalci; sočelovanje Natančno tozadevno proči- za jamčenje dela in prednostnih pravic ter podporo delavcem, ki niso po svoji lastni volji zašli v armado nezaposlenih.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakov, President; J. Lapsha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6.—, Advertisement, on Agreement.

En celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za šest let \$18.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 8-1242

LAKOTA V ITALIJI

Ker je začelo v Italiji manjkati mesa, skušajo fašistični gospodarski izvedenci prepričati javnost, da Italijani niso bili nikdar preveč vneti za meso.

Izračunali so, da je pojedel povprečni Italijan na leto komaj štirideset funtov mesa in sicer dvajset funtov govedine, dvajset funtov pa svinjine in perutnine.

Meso predstavlja le deset odstotkov italijanske prehrane, pa še ta količina se menja od kraja do kraja. Na severu ga več pojedajo kakor na jugu.

V gotovem pogledu je to resnica. V deželah s toplim podnebjem je manj mesojedcev nego v mrzlih krajih.

Pojavi se pa vprašanje: — Če predstavljajo meso v Italiji le deset odstotkov prehrane, ali dobi narod ostalih devetdeset odstotkov živin? Odgovor se glasi: — Ne!

Severni in južni Italijani so uživali precej močnatih jedi in dosti riža. Riž in moka sta zdaj v Italiji strogo racionirana. Svoječasno je bilo mogoče kupiti nad trideset različnih vrst makaronov, špagetov in rezancev, dočim je zdaj dovoljena ena sama vrsta.

Rib ni mogoče dobiti v zadostnih množinah. Zaradi min in sovražnih podmornic ribičem ni dovoljeno loviti na odprtem morju.

V normalnih časih je bila Italija ena najvažnejših proizvajalk namiznega olja. V Italiji se ni nihče posluševal svinjske ali rastlinske masti. Za peko in kuho so rabili izključno le olje.

V vojnem gospodarstvu je postalo olje tako važno in ga je treba Nemčiji toliko posiljati, da ga Italiji manjka.

Slično je s sirom. V Italiji izdelujejo zdaj samo eno vrsto sira, toda ne v taki množini, da bi zadoščala potrebam naroda.

Izza 1. oktobra je tudi kruh racioniran, to se pravi, da je tudi tega najvažnejšega hraniva, ki je podlaga vsej prehrani, zelo malo na razpolago.

Pred vojno so uživali Italijani kruh iz čiste pšenice: moke. Zdaj je pšenična moka mešana s fižolovo, ajdovo in krompirjevo.

Pred vojno je bilo mogoče kupiti kilogram kruha za 1 liro 90 centesimov, zdaj pa velja kilogram 2 liri 35 centesimov. Če pomislimo, da dobi žena, ki ima moža na fronti, le 110 lir mesečne podpore, lahko izračunamo, koliko si more na mesec privoščiti.

Pred vojno je Italija importirala vsako leto 10 tisoč stotov mesnega ekstrakta. Zdaj delajo mesni ekstrakt iz odpadkov sardel. Barva je slična kakor mesni in tudi približno istega okusa, ima pa to slabo lastnost, da povzroča — bljuvanje.

Italijanski narod se skuša ubraniti take prehrane in stremi po normalnih razmerah.

Ko se Italijani zjutraj prebude, opazijo na svojih hišah lepake s sledičo vsebine:

— Vojno je treba končati! Italijanski vojaki naj se z vseh front vrnejo v domovino! Nemci nimajo v Italiji nobenega opravka! Italija naj neha posiljati v Nemčijo živila!

Nekaj ljudi, ki so jih zasačili pri nalepljanju lepakov, so postrelili, kar pa ni dosti zaleglo.

Navzlic vladnemu terorju se po Italiji širi protivojna propaganda. Niti oblast in niti vladno časopisje ne more zatreti dejstva, da mraška srd italijanskega naroda proti Mussoliniju in njegovim vojnim pustolovčinam.

Hrvatski narod ni kriv klanja Srbov

(JČO.) — V vrsti predavanj članov jugoslovanske vlade v Londonu je zunanji minister dr. Ninkić v svojem govoru na londonskem radiju 12. kotobra med drugim dejal:

"Vsak dan dobivamo poročila o vsem, kar se pri nas dogaja. Imamo strašna poročila o pokolju Srbov z druge strani Drine v Pavelčevi Hrvatski. Tu se vrši po načrtu izrobljanje srbskega naroda. Kolje se vse, otroci pred očmi staršev in stariši pred očmi dedov. Te krvoločne zveri ki vzdržujejo in pomagajo Pavelčevi vladi, še ne pomislijo na to, da hrvaški narod ni močan in da je obkrožen z neizumljivimi sovražniki. Brez pomoči Srbov, brez moči srbskega naroda, se ne more obdržati in bo uničen. Večina hrvaškega naroda, tisto, kar je najboljšje v njem, se tega zavada in se ne udeležuje pokolja Srbov. Predstavniki hrvaškega naroda v vladi dr. Juraj Krnjević je najodločneje obsodil te zločine in izjavil, da hrvaški narod nima nič skupnega z njimi. Ante Pavelić in njegovi sodelavci nočejo misliti na interese Hrvatov. Njim je samo do srbske krvi. Toda tu je nekaj drugega, kar te zveri mora prisiliti k razmišljanju. Prišel bo dan obračuna. Kazen mora biti prav tako neusmiljena kakor so oni bili. Naš narod mora dobiti in bo dobil zadoščenje za tiste tisoče zverinsko poklane Srbe, ki so za njih bili krivi samo zato, ker so bili Srbi. Kazen mora biti odmerjena po velikosti zločina. Niso ubijali samo nekateri tisoči vstajskih budal, temveč vsa Pavelčeva vlada in vsi tisti, ki naravnost ali po ovinkih to vlado vzdržujejo ali ji pomagajo. Vsi bodo morali odgovorjati in bodo odgovarjali za

te zločine, ki jih v vsaj svetovni zgodovini ne nahajamo enakih. Kri mora biti maščevana in sodba bo prišla.

"Od poklicnega ubijaleca kot je Pavelić in njegove soddre se kaj drugega ni moglo pričakovati. Toda njegovo državo so ustvarili nemški in italijanski noži. Brez njihove oborožene sile bi ti razbojnikji ne ostali niti en dan in bi niti pomislili nemogli na izživanje srbskega naroda na tak način. In še več. Pavelić in njegovi vstasi so prišli naravnost iz Italije, ki je nedvomno obdržala še naprej vrhovno nadzorstvo nad njegovo upravo. Zato pada na italijanski narod sramota za vse, kar se tam dogaja. Kje je ta "hrvaški kralj," ki je Italijan? Ali se zaveda, da pokol srbskih otrok pada na njegovo dušo? Ali ga ne grize vest, da so taka zverinstva, edinstvena v svetovni zgodovini, dogajajo ravno v njegovi državi? Pavelić in njegova vlada izrabljajo svojo oblast in koljejo srbski narod v imenu svojega kralja. Kje je ta kralj, član velike savajske vladarske hiše, če s tem ne soglašata? V njegovi moči je, da ista obožena sila, ki je te krvoločne razbojnikje pripeljala v zemljo, zdaj zgrabi in jih preda tistim, ki bodo krivce pobesili do zadnjega od "poglavnika" do "doglavnika", od vseh zločincev pri vrhu pa do zadnjega pandurja.

"V tej nesreči je srbski narod sprejel v svoje naročje brate Slovence, ki jih neusmiljeno preganjajo in ki so mnoge med njimi kakor živino prignali v Srbijo. Naj jih pristisnejo še močnejše na svojo srečo, kajti oni to zaslužijo. Naše usode so tesno zvezane in s krvjo zapetane. Oni s solzami in z ljubeznijo odgovarjajo na našo ljubezen.

"Vsi naši zavzniki in prijatelji razumajo težko stališče in iskreno čutijo s srbskim narodom. V Angliji, v Rusiji in povsod drugod vedo, kakšne žrtve pripisamo za skupno stvar. Oni sočustvujejo z našim trpljenjem in cenijo našo požrtvovanje. Težke so preizkušnje srbskega naroda. V svoji zgodovini je imel malo težjih, toda bodočnost je naša. Pomisliti je treba na boljše dni, ki bodo prišli, obvarovati hladnokrvnost in trezno razsojanje, ter nikdar kloniti.

"Vsi naši zavzniki in prijatelji razumajo težko stališče in iskreno čutijo s srbskim narodom. V Angliji, v Rusiji in povsod drugod vedo, kakšne žrtve pripisamo za skupno stvar. Oni sočustvujejo z našim trpljenjem in cenijo našo požrtvovanje. Težke so preizkušnje srbskega naroda. V svoji zgodovini je imel malo težjih, toda bodočnost je naša. Pomisliti je treba na boljše dni, ki bodo prišli, obvarovati hladnokrvnost in trezno razsojanje, ter nikdar kloniti.

IGNACIJ BORŠTIK.

Rojen 11. julija 1858 v Cerkljah na Gorenjskem, umrl 23. septembra 1919 v Ljubljani.

V Ljubljani je obiskoval nekaj razredov gimnazije in učiteljska ter postal bančni uradnik. Leta 1882 je prvi nastopil na odru ljubljanske "Čitalnice" in odšel leta 1885 na Dunaj v dramatično šolo. Naslednje leto se je vrnil v Ljubljano, prevzel vodstvo dramatične šole prirejal predstave v starem gledališču in igral zopet na čitalniškem odru do otvoritve novega gledališča l. 1892. Leta 1894 je odšel na zagrebško gledališče, odkoder se je vrnil v Ljubljano par mesecev pred smrtjo.

Borštnika smatrajo za našega največjega igralca. Znal je varčevati z zunanjimi sredstvi, ostal tudi v izraževanju največjih strasti miren in naraven ter se je poglubil v značaj. Najrašji je igral moderne vloge, naravnost mojstrski starce. Izmed slovenskih je zaslovel kot najboljši tolmač Cankarjevega Kantorja v drami "Kralj na Betanovi."

Vaše investiranje v Defese Savings Bonds, serija E, se bo zvišalo za 33 in eno tretjino odstotkov v 10 letih. Kupite Defese Bonds in Stamps!

SLOVENC!
NAJBOLJ POPOLNA ZALOGA SLOVENSKE FOTOGRAFSKIH PLOŠČ DOBINE PRA
JOHN MARSICH, Inc.
463 WEST 42nd STREET
NEW YORK, N. Y.

ZDRUŽENE DRŽAVE PRIZNAVAJO POPOLNO NEDOTAKLJIVOST JUGOSLAVIJE.

(JČO.) — V zvezi z uradno izjavo ameriške vlade, ki smo jo pričeli v številki z dne 20. oktobra, prinašamo besedilo iz ruge u radne izjave s katero vlada Združenih držav priznava popolno nedotakljivost ozemlja Jugoslavije; ter kratak pregled vsebine obeh prejšnjih spomenic, ki jih je jugoslovanska vlada izročila vladi Združenih držav.

Po naloga jugoslov vlade je jugoslovanski poslanik v Washingtonu, Konstantin Fotić, vložil pri vladi Združenih držav dve protestni spomenici: prvo proti ustanovitvi "neodvisne hrvaške države," in drugo proti razglasenju "hrvaškega kraljestva."

Prvo poslanico je predal poslanik Fotić državnemu tajniku Cordell Hull-u 12. maja 1941. Z njo jugoslovanska vlada odločno protestira proti ustanovitvi "neodvisne hrvaške države" in opozarja na protizakonitost, nevaljavnost in ničnost tega dejanja Nemčije.

Druga spomenica je bila predana 24. maja 1941. Poslanik Konstantin Fotić je v tej spomenici, ki jo je izročil državnemu podtajniku S. Well-su v imenu vlade Jugoslavije, vložil protest proti ustanovitvi "hrvaškega kraljestva", ki je bilo razglašeno v Rimu 18. maja, poudarjajoč, da to pomeni prekršitev načelne nedotakljivosti ozemlja kraljevine Jugoslavije in protizakonsko od dvojitve hrvaškega naroda od kraljevine Jugoslavije.

V prvi in drugi spomenici je jasno naglašeno, da hrvaški narod predstavljajo v vladi generala Dušana Simovića njegovi zakoniti predstavniki, ki se skupno s Srbi in Slovenci naprej bore za osvoboditve Jugoslavije, ki je vključena v njej vsa hrvaška zemlja, in dalje, da Srbi, Hrvati in Slovenci nadaljujejo boj za ostvarjenje svojih težnj in združenje pod žezlom kralja Petra II. ki ga priznavajo Srbi, Hrvati in Slovenci za svojega zakonitega vladarja.

Na ti spomenici je državni podtajnik Sumner Welles v imenu Združenih držav izrazil jugoslovanski vladi stališče Združenih držav s sledečo poslanico, izročeno jugoslov. poslaniku Konstantinu Fotiću: "Gospod, čast imam potrditi prijem vaše spomenice z dne 12. maja 1941, ki se nanaša na ustanavljanje "neodvisne hrvaške države." Sprejemam z znanjem, da jugoslovanska vlada želi izraziti svoj najodločnejši protest proti takemu ne-

Peter Zgaga

RAZLIKA V STAROSTI

V New York je došel iz Kanade, kjer je bil nekaj dni na svoji renči, bivši angleški kralj sedanji vojvoda Windsor, s svojo ženo.

Z leti so potihnele govornice, ki so dvignile toliko prahu, ko se je kralj raje odpovedal mogočnemu angleškemu prestolu kot pa svoji zaročenki, Simpsonovi.

Zakonitenu dejanju Nemčije in da smatra nevaljavna in nična vsa dela v zvezi z ustanavljanjem "neodvisne hrvaške države" pri čemer ji je edini cilj razkosanje narodnega ozemlja Jugoslavije.

"Zelim prav tako potrditi prejem Vaše spomenice z dne 24. maja 1941, poslana v zvezi z reči dogovorom, podpisanim v Rimu 18. maja 1941, s katerim se odstopajo Italiji nedotakljivi deli ozemlja kraljevine Jugoslavije. Sprejemam na znanje, da jugoslovanska kraljeva vlada protestira proti tej novi poškodbi nedotakljivosti njenega narodnega ozemlja in proti odvajanju hrvaškega naroda, ki s svojimi zakonitimi predstavniki v kraljevi vladi nadaljuje borbo za osvoboditev Jugoslavije v kateri je vključeno tudi ozemlje Hrvaške in ki priznavajo kralja Petra II. za svojega edinega zakonitega vladarja.

"Devolite, da se Vant zahvalim za ljubeznivost s katero ste mi blagovolili izraziti svoje stališče: hkratu želim znova poudariti globoko užaljenost vlade in ameriškega ljudstva spriču vpada in razkosanja Jugoslavije, povzročeni po raznih državah, podpisnicah trojnega pakta.

"Blagovolite, Excellenca, sprejeti ponovne izraze moje ga najgobjega spoštovanja." Za državnega tajnika Sumner Welles, s. r.

NAZVANJE ČLANICAM.

Vse članice SZZ, št. 84 v New Yorku vabim, da se vdeležite mednarodne razstave v Grand Central Palace na Lexington Avenue in 48. ulici v New Yorku, ki se prične 27. oktobra in bo odprta do 1. novembra.

Slovenski dan na razstavi bo v petek 31. oktobra. Pridite vse, ki se zanimate za to razstavo. Izloženih bo tudi več slovenskih čipk in vezenin. Sklenile smo tudi, da se vdeležimo proslave 351letnice družstva sv. Ane št. 105 KSKJ v dvorani slovenske cerkve sv. Cirila na Osmj in nedeljo 26. oktobra. Glejte da pridete na zabavo saj do 5. popoldne. Na svidenje!

Mrs. Ivanka Zakrajšek, predsednica.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORN DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se sele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00

OOBOR ZA LETO 1941

Podpredsednik: MIHAEL UREK 82 Weirfield St., Brooklyn, N. Y.	Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH 282 Seneca Avenue Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: ANREJ IVANŠEK 290 Harmon St., Brooklyn, N. Y.	Zapisnikar: FRANK MEKING 1065 Greene Avenue Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGAČNIK 540 Liberty Avenue Wilmington Park, L. I.	Nadzorniki: I. FRED VELEPEC 725 - 57th Place Glendale, L. I. II. VINKO ZALOKAR 31-09 - 89th Street Glendale, L. I. III. ALFRED JUDES 3855 - 233 St., Bellerose, L. I., N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGAČNIK, 540 Liberty Ave., Wilmington Park, L. I.
Društvo zbira vsake četrte sobote v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

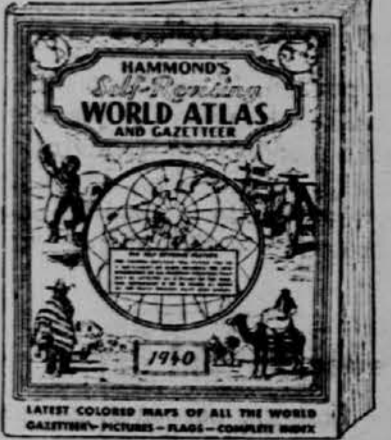
Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevni vestnik potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
49 velikih strani:
82 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zavest vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIANJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKSKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Posiljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebno:
HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVILJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojaških sil se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA,"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne prištevamo. Dopisi za četrtekove številke naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

ALI SE PRIPRAVLJA ZOPETNI MUENICH?

Anglija je bila varuhinja vseh malih držav v Evropi, toda le toliko časa, dokler niso bile napadene.

Avstriji, Belgiji, Nizozemski, Norveški, Jugoslaviji, Rumuniji, Poljski in drugim ostalim malim državam je Anglija jamčila neodvisnost, dokler jih ni napadel razbojnik Hitler.

Ob času napada na Poljsko, je seveda Anglija napovedala vojno Nemčiji, ampak ta čas je že tekla voda Angliji v grlo in se tedaj s tem, da se skriva za Francijo, ki naj se bori in umira za Anglijo. Ko je pa prišel čas, da se vdeleži boja na zapadni fronti, ko je bila nemška armada v ofenzivi je takoj angleško poveljstvo izdalo ukaz za umik iz Francije, češ, da nimajo dovolj moštva in potrebne opreme in se je takoj izvršil znani beg iz Dunkerque.

Ko je Hitler pobijal posamezne države eno za drugo, je Anglija skozi dve leti moštvarila z Sovjetsko Rusijo, da jo zaplete v žarjavo po kostanj za Anglijo s pretezo, da naj prisloži na pomoč demokratičnim državam. "Tisti brezverski rdeči boljševiki" naj pridejo in rešijo cel svet in svetovno demokracijo. Boljševiška Rusija, se je kar z noč spremenila v versko in demokratično deželo. — To so čudeži, kdor spleh verjame še v čudeže.

Končno se je angleški diplomaciji posrežilo dobiti Rusijo na svojo stran, toda sedaj s pomočjo našega predsednika z njegovimi poštenimi nameni, kajti Angliji sami je Rusija kaj malo verjela.

Pogodba je bila sklenjena. Ako Hitler napade Anglijo, ako Rusija prime od zadaj na nui prekine načrta. Umerno je tedaj, da Hitlerja ni kazalo drugega, nego nepasti Sovjetsko Rusijo, da tako prepreči dve fronti, ki se jih Hitler največ boji, seveda v predanosti, da Anglija ne bi postarila ničesar, dokler Hitler ne prisili Rusijo na kolena, ter postane tako ne nevtrna za njegov napad v Anglijo.

In sedaj ko je cela nemška vojska zaposlena na vzhodni fronti napram Rusiji, sedaj ko umirajo milioni Slovanov, evet svetovne demokracije, sedaj demokracija Anglija niti z mezinem ne gane, temveč mirno gleda na izid krvave bitke, ki v zgodovini nima para. Veliko vojnih in civilnih veščakov je sedaj v soglasju, da naj bi Anglija povzela ko-

HIMEN

Kot sem iz kartice razvidel ki sem jo prejel včeraj, sta se pretčeno soboto dne 18. okt. poročila v mestu Mobile, Ala. Mr. Victor Lulič, in Miss Emma Granduč. Neveša prihaja iz ugledne in spoštovane slovenske rodbine Mr. in Mrs. Granduč v Brooklynu, N. Y. Ženin pa je znan že več let našim rojakom tu v New Yorku in Brooklynu, ker je namreč zaposlen kot glavni inženir na parniku "Lovćen", kateri je bil zasidan več mesecev v newyorški luki. Mr. Lulič je doma iz slovenske Primorske. Ženin kot nevesti želim obilo sreče in zadovoljstva v njunem zakonskem stanu.

Pozdrav!

Anthony Svet.

PISMO IZ STAREGA KRAJA

Dolgo časa sem komaj čakala pisma iz Jugoslavije od mojih otrok. Sedaj pa sem dobila pismo od svoje hčere, ki mi piše, da so vsi živi in zdravi. Moj sin je prišel iz vojne zdrav, kakor tudi vsi drugi iz Novoga kota. Sedaj se naši kraji nahajajo pod Italijani — kar težko sem gledala italijanske poštarne znamke na pismu.

Zelo sem se razveselila pisma mojih otrok, toda sem bila tudi žalostna, ker morajo naša ljudje živeti pod laško komando. Mogoče se bo to kaj kmalu premenilo, kar tudi želim.

Ivka Graš, Oswayo, Pa.

POKOJNI FRANK KRALJ

Včeraj smo poročali o tragični smrti Franka Kralja iz St. Albans, L. I. Danes že dolgotrajno naznanjamo, da leži njegovo truplo na mrtvaškem odru pri pogrebnem zavodu Lawrence Rouse, 19102 Linden Blvd., St. Albans, L. I., koder se bo vršil pogreb 25. oktobra ob 10. uri dopoldne na pokopališču St. John's v Brooklynu, N. Y.

SMRTNA KOSA.

V torek 21. oktobra je bila na St. John's pokopališču v Queens County položena k večjemu počitku rojakinja Mary Mulvih ob navzočnosti njenih sorodnikov, ožjih rojakov in rojakinj in prijateljev. Slovensko sv. mašo in druge cerkvene obrede je opravil newyorški slovenski župnik Rev. Pius Petrič. Pokojnica je bila stara 74 let in je bila doma iz Jelenje vasi pri Starem trgu ob Kulpi. V Ameriki je bila okrog 43 let. Tukaj zapuša nekakinja Mrs. Katherine Brodrič, in Ers. Elizabeth Beerenwinkel v Kanadi nekaka Michaela Mulvih, a v starem kraju pa vsakimjo Katarino Mulvih. Naj ji bo tuja zemlja lahka!

Defense Savings Bonds, serija E, je mogoče dobiti najnižje za \$25.— v zrelostni vrednosti, za katere se plača le \$12.75. Lastnina serije E bondov je omejena na \$5.000 zrelostne vrednosti za vsako leto.

KUPITE DEFENSE SAVINGS BONDS in STAMPS

SLOVENSKE PRIREDITVE

VABILO NA DRUŠTVENO SLAVNOST

Tem potom uljudno vabi vse znanee in prijatelje —

DRUŠTVO Sv. ANE, št. 105 KSKJ., New York

— N A —

PROSLAVO SVOJE 35-LETNICE

V NEDELJO, 26. OKTOBRA, 1941

Točno ob 5. uri popoldne.

NA 62 ST. MARKS PLACE NEW YORK CITY

PO KRATKEM POZDRAVU GOSTOV IN USTANOVITELJIC BO SLEDILA SMEŠNA TRIDEJANSKA IGRA:

"NA POČITNICAH"

PO IGRI BO ZABAVA IN PLES

IGRAL BODE JERRY'S STARLIGHT ORCHESTER

PRIPRAVLJENO BO ZA SUHA GRILA IN PRAZNE ŽELODCE. — NEBO VAM ZAL, AKO PREBLITE PAR VESELIH URIC Z ANČKAMI NA SVIDENJE VAM KLJUČE: ODBOR

VABILO NA POJEDINO IN PLES

NA VEČER 25 OKTOBRA, 1941

priredi

SLOVENSKI DOM na DANUBE STREET LITTLE FALLS, N. Y.

Pojedino ali Večerjo

PO VEČERJI PLES IN ZABAVA

(Pričetek večerje ob 9. uri zvečer.)

ULJUDNO SE VABI vse tujkajšnje in okoliške Slovence ter njih prijatelje, da se udeležijo te prireditve. — JEDI, PIAČE in DRUGE ZABAVE BO DOVOLJ

IGRAL BO ZA PLES DOMAČI ORKESTER

Vstopnina za vse odrasle je 75c; za otroke pod 12 letom pa 35c.

DO SVIDENJA 25. OKTOBRA, 1941 — Frank Masle, tajnik.

VABILO na

PRVO JESENSKO VESELICO

KATERO PRIREDI

SLOVENSKO DELAVSKO BOLNIŠKO in PODPORNO DRUŠTVO, Inc.

SOBOTO ZVEČER DNE 25. OKTOBRA, '41

pri: FRANK ARNEŽU

FOREST IN PUTNAM AVENUE RIDGEWOOD, L. ISL.

IZVRSTNA POSTREŽBA IN DOBRA GODEJA

Vse prijatelje in tudi člane vabi uljudno —

O d b o r

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A. B. Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Ustanoviteljice in uradnice Društva Sv. Ane, št. 105, KSKJ., v New Yorku. Društvo bo proslavljalo 35. LETNICO v NEDELJO, 26. OKTOBRA v Dvorani sv Cirila na 62 St. Marks Place, New York

Slika predstavlja od leve do desne, sledeče:

Sedeči:

Mrs. M. Zobec. (Ustanoviteljica)

Mrs. A. Cesar. (Ustanoviteljica)

Mrs. V. Ruppe. (Predsednica)

Mrs. M. Zevnik. (Ustanoviteljica)

Mrs. M. Dercar. (Ustanoviteljica)

Stoječi:

Miss E. Tondch. (Blagajnica)

Mrs. P. Vesel. (Podpredsednica)

Mrs. J. Tondch. (Tajnica)

Mrs. V. Kuna. (Nadzornica)

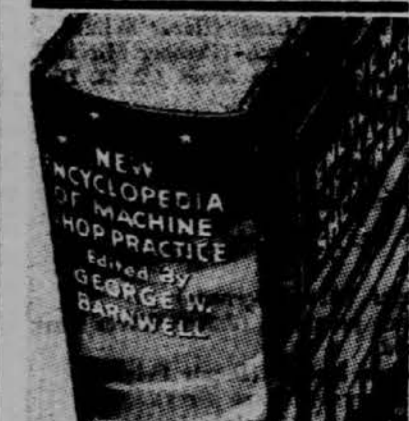
Mrs. P. Curi. (Nadzornica)

Mrs. A. Zalezel. (Nadzornica)

REVMAČNE BOLEČINE?

Dobite dolgotrajno, prijetno toplo s Pain-Expellerjem — čudovitim mazilom. Nad 11 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove učinkovitosti. Zadržajte pravi Pain-Expeller s Sidorom na štatici.

PAIN-EXPELLER

THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlaga za mehanično znanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga vsebuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanike. Razložil vse natanko, kar mora znati najboljši mehanik; pojasnjuje uporabo vsakega stroja, orodja in orodja. Pouči vas, kako je treba uporabiti načrte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glejte na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb, 376 strani, trdo vezana knjiga stane SAMO \$1.98. — Poštno plačamo ml. Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th St., NEW YORK. — Zaloga ni velika. Naročite to važno knjigo sedanes.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

113

To leto, v katerem je nadvojvoda Oton, nedavno še zdrav prekipel, je v katerem je nadvojvoda Oton, nedavno še zdrav prekipel...

Pred veliki mišpeli, ki jih je Franc Ferdinand dosegel v tem letu, je nastopil neuspeli; mučno presenečenje ga je zadelo v dno duše...

Franc Ferdinand je bil od mučnega doživljanja, na katerega mislimo, osupel in potr, vendar pa manj iznenaden kakor drugi ljudje...

Rano mu je prizadejal Maks Vladimir, baron Beek, tisti, ki mu je zaupal kakor nikogar drugemu ne, dobri pravnik, ki mu je bil v boju za Zofijo priskočil na pomoč...

Pobožni svetovnjak, ki je bila Zofija na dnu njegovih srepnih oči odkrila v Boga zatopljeno vernost srednjeveškega meniha...

Lep najniški dan je bil. Franc Ferdinand je bil dobre volje, čprav je nekaj korakov od njega bomba udarila v svatbeni izpoved...

Po svatbeni slavnosti se je vrnil v malo palačo, ki so mu jo bili odkazali za stanovanje. Janacek mu je podal brzojavko, pravkar je bila prišla...

Franc Ferdinand je bral, neke so se mu jele trasti. Izdajstvo! Zmečkal je b rzojavko, kakor je imel v trenutkih jezne navado mečkati rutice...

Franc Ferdinand je telefoniral na avstrijsko poslanstvo in vprašal po najnovejših novicah z Dunaja. Slučajno se je bil nekaj poslaniški svetnik, ki je bil zadnje ni po službenih opravkih na Dunaju...

Franc Ferdinand je povabil poslaniškega svetnika, naj ga takoj obišče in mu pove to "smešno historijo". Čez četr ure je stal poslaniški svetnik pred prestolonaslednikom in mu je povedal, da je pred tremi dnevi avstrijski ministrski predsednik Konrad prine Hohenlohe zaradi nove ogrske carinske tarife...

Franc Ferdinand se je zahvalil in odpustil poslaniškega svetnika, ki je mislil, da je prestolonaslednikova sitna razburjenost posledica hudobnega atentata. Novica, ki jo je bil prepadeni pravkar sprejel, je bila več kot mučno presenečenje; v njegovih zaslepljenih očeh je bilo to najhujše izdajstvo, bila je nesreča.

Kajti, če je bil Beek izdajalec — kje je bil zdaj še človek, ki ni bil izdajalec? Ako je bil celo najzanesljivejši izdajalec — so bili potem vsi načrti za prihodnost? Govno, gnoj, blodni izmisleki, najboljši načrt je bil brez smisla, če so bili vsi, od prvega do zadnjega izdajalec.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Iz slovenskih nasebin

ZAHVALA

V veliko dolžnost si štejeva, da se na tem mestu javno zahvalimo vsem najinim prijateljem in darovalcem, ki jih je bilo veliko, ko so nama prirredili tak Surprajz party ob 25-letnici najinega zakona.

V resnici midva nisva pričakovala prav ničesar. Midva in vsi v hiši smo bili namenjeni štiri turske ličkat k Mr. Bradley v Fly Creek, N. Y. Pa so se pomnili, da še ne gremo da niso še vsi pripravljeni, da bomo šli malo pozneje. Eno dobro uro najine odsotnosti iz hiše, ko smo šli v trgovino kupovat potrebščine, so porabili za to, da so nam okrasili sobe s svetilnicami, ki so bile vseh vrst in vsake barve, mizo pa obložili z vsemi dobrotami, da se je kar fibila. Tudi za grla zaliti so vse preskrbeli.

Ko pridemo domov, je bila tema v hiši, tako kot smo jo zapustili. Ko pridemo pa rater in prižgemo luč, je bilo pa polno ljudi in vsi v eni sapi nam kličejo "Surprajz!"

Moja družica pred 25 leti, to je zdaj Mrs. John Petaus, mi je podarila krasen šopek, tudi na prsi jih je obema pripela, njen mož pa je nama nadomestil tovariša, ker prvi se nahaja že 21 let v starem kraju, to je John Petkovec. Tako nas je do srea presenetilo vse to. Niam besed, da bi mogla vse to povedati, kar je občutilo naji-

RAZPRODAJA SLOVENSkih KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek
Andrej Ternovac (Ivan Albrecht)
Blagajna Velikega Vojvoda (Frank Heller.)
Andersonove pripovedke za slovensko mladino

Po 70c zvezek
Do Obrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek
Belfegor (Artur Bernede)
Onstran pragozda (James Oliver Curwood)

Po \$1 zvezek
Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)
Veridicus (Pater Kajetan)
Silvko (E. S. Thompson)

Po \$1.25 zvezek
Skrivnostni studenc (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek
Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)
Tigrovi sobje (Maurice Lablance)
Kristof Dimac (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)

Po \$2 zvezek
Prešeren (Franc Kladar)

Po \$2.50 zvezek
Višnja repatica (VL Levstik)

Naročite pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N. Y.

no sree do vseh v tistem hipu. Vsem prav prirredna zahvala, posebej pa se zahvaljujemo ženskam, oziroma mojim prijateljicam, ki so to napeljale in preskrbele, da se je to izvršilo in vse tako skrivaj, poleg tega pa so napekle kokoši, potice, in ne vem, kaj še vse — vsega je bilo dovolj in smo se zabavali pozno v noč.

Zraven so nam pa složili za 25 srebrnih dolarjev in mnogo drugih daril. Prijatelji in darovalci so:

Mr. in Mrs. John Leskovec, Mr. in Mrs. Frank Troha, Mr. in Mrs. Lawrence Slabe, Mr. in Mrs. Frank Laurin, Mr. in Mrs. Frank Pečokaj Mr. in Mrs. Fr. Gartner, Mr. in Mrs. Andrej Herbljan, Mr. in Mrs. J. Zorce, Mr. in Mrs. Andrej Dobrovolc, Mr. in Mrs. John Petaus, Mr. in Mrs. John Čulc, Mr. in Mrs. J. Mirzlikar, Mr. in Mrs. Frank Oblak, Utica, N. Y. Mrs. Rosa Mivšek in sin, Mr. Anthony Bamfič, Mr. Louis Petelin, Mr. Anthony Snajder, Mrs. Katarina Prestopnik, Mrs. Jennie Furlan, Mrs. Mary Bekar, Mrs. Frances Oster, Mrs. Cecilia Kolar.

Pozneje so nas še obiskali in presenetili s svojimi darovi Mr. in Mrs. Frank Mhsle, in Mr. in Mrs. Anthony Osredkar, Mr. Tillie Grašič, Mrs. Mary Kaučič, Mrs. Mary Osredkar, Mrs. Fanny Wolf, Mrs. Mary Kovač in Miss Frances Snajder.

Poleg daril so nam dali še 25 srebrnih kvodrov. Še enkrat izrekava vsem prijateljem in darovalcem tisočero zahvalo. Bog bodi vsem obilni plačnik. S hvaležnim sreeem se bova spominjala vas vseh zmiraj z željo v srečo, da vam ob priložnosti kaj povrneva, kolikor bo v naših močeh. John in Jennie Carikar, Little Falls, N. Y.

VESTI IZ CLEVELAND, OHIO

Ine 19. oktobra je umrl v nasebini dobro poznani dolenjski rojak Anton Zupančič, iz Stavče vasi, fara Žužemberk. Star je bil 62 let. V Ameriko vedno opravljal težka dela in sicer najprej v takozvani paj-jze dospel leta 1899. Tukaj je povni in pozneje v Cleveland Hardware Co. Zadnjih 15 let ni delal, ker so sinovi skrbeli, da je bila družina z vsem dobro oskrbljena. Zapušča soprogo Antonijo, rojeno Kržmane, doma iz Bevk pri Vrhniki, tri sinove: Antona, Franka in Edvarda ter brata Franka. Zborel je bil za pljučnico in po 11 dnevih je v bolnišnici podlegel.

V Glenville bolnišnici je umrl Frank Boldan, star 56 let. Bil je znan po domače Mežnarjev. V Clevelandu je živel 38 let. Zadnjih 12 let je bil zaposlen pri Illuminating Co. Doma je bil iz Trebče vasi pri Žužemberku. Zapušča dve sestri, Ano Klančar in Mary Komin. Dne 12. oktobra je p reminil po dolgi in mučni bolezn dobro poznani John Špehek. Zapušča žalujočo soprogo Mary, roj. Vihtelič, doma iz Vrhnike, 3 sinove: Ivana, Henrika in Alberta, hčer Betty, poroče-no Clausen, brata Louisa in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Hojče, fara sv. Gregor, okraj Sodražica, kjer zapušča tri pokestre in več drugih sorodnikov. Pokojni je bil znan kulturni delavec in se je ves čas udeleževal v javnem življenju ter bil vedno pripravjen priskočiti na pomoč, kadar je bilo potreba. Bil je ustanovni član Slovenske dobrodelne zveze ter drugi glavni tajnik organizacije od njenem početku.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Kentmerer, Wyo., je nedavno umrla rojakinja Josephine Zakotnik, v starosti 55 let. Doma je bila iz Iga pri Ljubljani. V Wyoming se je preselila z družino vred pred nekaj leti iz Minnesote. Zapušča moža, štiri sinove, eno hčer in v Minnesoti brata.

V Moon Run, Pa., je v soboto 11. okt. umrl rojak Valentin Koritnik v starosti 64 let. Doma je bil iz Polhovca gradca, po domače Jelovčnikov. Zapušča ženo in 5 hčera.

V Calumet, Mich., je pred nedavnim umrla Mrs. Mary Študel v starosti 74 let in doma iz Bele Krajine. V Ameriki je bila okrog 60 let in zapušča 4 sinove in 5 hčera.

V Detroit, Mich. je umrl Jos. Scheller, star 66 let in doma s Sinjega vrha pri Črnomlju v Beli Krajini. Zapušča žalujočo soprogo, 2 sinova, 2 hčeri in 2 sestri.

V Bon Air, Pa., je 13. oktobra umrl za pljučnico Anton Turšič, star 56 let in rojen v Brezovici pri Borovnici na Notranjskem.

V Thomas, W. Va., je pred dnevi naglo za kapjo umrl Primož Stare, star 61 let in doma iz Skarucine pri Kamniku. V Ameriki je bil 28 let in v starem kraju zapušča ženo, tri sinove.

V Milwaukee, Wis., je pred kratkim utonil v jezeru Pewaukee John Koščak, znani gostilničar, ko je med ribolovom po nesreči padel v vodo. Ponesrečenec zapušča ženo.

V Farrell, Pa., je nedavno naglo umrla za kapjo vdova Margaret Peršin, stara 66 let in rojena v Zibešah pri Logatcu na Notranjskem. Zapušča tri hčere.

Pred dnevi je bil v Chicago Ill., do smrti povožen od avta rojak John Dolež. Ponesrečenec je bil star 58 let in rojen v Begunjah pri Cerknici na Notranjskem.

V Baltimore, Md., je umrl John Krass, star 75 let in doma iz Galicije. Zapušča ženo, 2 sinova in 3 hčere, četrto hčer, o-

Spisi Josip Jurčiča

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnar. — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Piva tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prave med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojmi se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Poučeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10

POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

možno Mihevc pa v Windsor Heights, W. Va.

V Frontenac, Kans., je umrl Jos. Skubic, star 59 let in rojen v Smartnem pri Litiiji. V Ameriki je bival 40 let in zapušča ženo in več drugih sorodnikov.

V Clusholm, Minn., je nedavno umrla Polda Zivnikk, doma iz Črnomlja v Beli Krajini. Zapušča žalujočega moža in odrasle otroke.

V St. Michael, Pa., je 14. okt. praminila Margaret Gmajnar v starosti 58 let in rojena v Preserju pri Borovnici. Zapušča družino, v Clevelandu pa brata.

V Baragu, pri Calumet Mich. je pred dnevi umrl Jos. Osterman, star 80 let in rojen pri Starem trgu pri Poljanah v Beli Krajini. V Ameriki je živel čez 50 let. Znan je bil tudi kot strasten lovec.

V Dillonvale, O., je 6. okt. bil ubit pri delu v premogovniku Jože Jane, star 25 let in rojen v Ameriki.

V Soudan, Minn., je pred nedavnim preminil Josip Brula, star 72 let in doma od nekod v Beli Krajini. Ped dolgimi leti je živel v Calumetu, Mich.

V Midvale, Utah, je pred dnevi umrla Mrs. Mary Makar, v starosti 57 let in rojena v Zamostem pri Ribnici na Dolenjskem. Zapušča moža, tri sinove in sedem hčera.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES OSIROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDEER, ako je vam le priročno

Poučni spisi

ANGLŠKO SLOVENSKO BERICLO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vesnar. Cena \$2.00

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 268 strani. Vesnar. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnarstvo ter kmetijsko solivarstvo. Cena \$1.—

BODOČI DRŽAVLJANI naj naredite knjžico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjži so vas pojasnile in nakoni za naseljence. Cena 35 centov

ODKRITJE AMERICIS, spleti zl. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen do najboljših vrhov. Cena 50c

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spleti Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez Cena \$1.50 Zelo koristna knjiga za vsakega Hvinorejca; opis raznih bolezni in stravljenj; slike.

GOVEDORJAZ. Spleti R. Zagvar. 148 strani. 8 slikar. Cena \$1.—

UMNI ČEBELAR. Spleti Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDNJU. 111 strani. Cena 50c

MLEKARSTVO. Spleti Anton Perc. 8 slikar. 168 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva spleti. ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c

Cena .25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.